

AKATALPA

Ekim 2006 - Sayı 82

Aylık Edebiyat Dergisi

ISSN 1305 - 7685

BAĞLAMSIZ SESLER

Ramis DARA

Haksızlıklar yapıla yapıla, haksızlıklar yapa yapa dünyadan geçip gidiyoruz.

İyi de nedir hak?

Nesnel davranabilme.

Öznel olan insan nasıl nesnel davranırsın ki?

Hayır, dünyada nesnel davranabilecek tek varlık insandır.

Kediler, örneğin içgüdüleriyle davranırlar. Yemeyeceği kuru bir ekmek parçası için küçük yavrusunun gözlerini pençeleriyle kör edebilirler.

Beyni ve yüreği olan insandır, nesnelere görebilen insandır ve nesnellikle davranabilecek olan sadece odur.

Sanatın, edebiyatın, şiirin nesnellik diye bir sorunu olmalıdır. Haklılık, haksızlık diye bir ana konusu olmalıdır.

Günümüz sanatının böyle bir ana konusu olmadığı için belki, eskiden bu yana sanat diye bildiğimiz alanlar hızla toplumun dışında kaldılar. Birkaç kişiyle oynanan minyatür oyunlara dönüştüler.

Nesnellikle bağlarını yitirdikleri için haklılık ve haksızlık omurgasından sonsuz uzaklaştılar. Yerlerini de zorunlulukla başka şeyler aldı.

Galiba haksızlıktan, yani haksızlık yapılmaktan ve haksızlık yapmaktan bıktığım için, günün sanat, edebiyat ve şiir diye bildiği alandan iç rahatlığıyla çekildim.

Otlarla, ağaçlarla, çiçeklerle, bitkilerle daha insani, doğal bir birliktelik; senfonik bir hayatmış gibi geliyor bana nicedir.

Şimdi bu sözler yüzünden de haksızlığa uğrayacağımı, yine bu sözlerle de birilerine haksızlık yapmış olacağımı biliyorum. Bunun için bağlamı seslerin olmadığı, hesap kitap içermediği o dünyadan olabildiğince çıkmamaya çaba harcayacağıma söz veriyorum.

Celâl SOYCAN

KAPINI KAPA

“gece çağı dünyanın”
-Heidegger-

yıldızları görünce kapını kapa-
meydanın sevinci kuytuya sızarsa
Hölderlin’e cinnet Kleist’a intihar

karanlığı koyulaştırın köz: söz.. neden?
neden artık şiir konuşmuyor tanrılar?
Delphoi’dan Mersin’e dolanır yanıt:
Sadık Hidayet’in kör baykuşu Van Gogh’un kulağı

neresinden dönülse zarar, neye uzanılsa
kol kısa – yarı yoldan ziyade cehenneme
yakın, yarı yoldan ziyade cinnet

bir sözcük yerinden sökülünce, aşkta
an gelir ordular kırılır ve bir odadan
ötekine sürüklenir felçli imgeler:
Nilgün’ün daktilosu Nerval’in kravatu

bir elden ötekine azalır defter; kimdir
çolak aklı mırıldanan? yazan kim?
güneş kırğını mağarada yalvarır yarasa:
Beşir Fuat’a acele kan –Zweig kovulmadan!

tanrıyı ilk bulan nerde; suçu ilk bulandıran?
karanlığın alışmadığı kör neyi yontuyor?
bir bahane umarak geziniyor sözcükler:
öğrendiğin her şey özlem, unuttuğun suç –

hayatın tesellisi ölüm.. elbet kendinden
ibaret; çünkü kovalandıkça güzelleşir yalnızlık:
Mayakovski’ye tek el LiLi Benjamin’e bir doz tanrı-

Şeref Bilsel, Hakan Cem, Hüseyin Avni Cinozoğlu, Mitat Çelik,
Ramis Dara, Soner Demirbaş, Nuri Demirci, Gültekin Emre, Arif
Erguvan, Hilmi Haşal, Fahrettin Koyuncu, Celâl Soycan,
Abdurrahman Şenel, İhsan Tefvik, Serdar Ünver, Murat Üstübal.

‘YAŞAMSANAT’
ya da

KÖK TÜMCELER

Fahrettin KOYUNCU

Uluslar, ülkeler, kıtalar, kurumlar, kavramlar ve bütün ilişkiler küreselleşirken, yerküre üzerinde yaşayan insan da küreselleşti. On - on beş yıllık bir kavram bu daha ve elbette bir gerçek. Öyleyse kullanılması gereken ama henüz kullanılmamış olan KÜRESEL İNSAN deyimini benimseyip kullanmanın vaktidir.

Bana göre KÜRESEL İNSAN bencil, yalnız, paralı ama mutsuz, parasız ama mutsuz, yani her zaman mutsuz, kendisinden başka bir şeye duyarsız olan insandır.

Bu kavramı öne sürüp altını çizmek için Mehmet Mümtaz Tuzcu'nun *Yaşamsanat* adlı yeni kitabındaki kök tümceler zengin bir kaynak oluşturuyor. İzleyebildiğim kadarıyla Tuzcu, *Yaşamsanat* yazılarını 80'li yılların ikinci yarısından beri yazıp yayımlıyor. Bu notların bazılarını o yıllarda Ankara'da yayımlan *Karşı Edebiyat* dergisinde okuduğumu hatırlıyorum. "Yalnızlıktan deliliğin eşliğine varmışlar, bir dostluk eşliği kuramıyorlar gene de... Düşman-yabancımların dilindeki ağı, kalpteki kızgın boşluktan daha da yakıcı olabilir diye..." En çok bu tümce etkilemişti beni. Daha sonra *Yeni Biçem* dergisinden, sonra da sürekli *Akatalpa*'dan izlediğim bu notların bende uyandırdığı heyecanla bir de mektup yazıp göndermiştim Tuzcu'ya. *Yaşamsanat*'taki insan, yazımın başında sözünü ettiğim KÜRESEL İNSAN'la eni konu örtüşüyor. Halinden memnun olmayan, buna rağmen yalnızlığına, bencilliğine, korkularına ve kuşkularına sığınan bir garip insan tipi...

Mehmet Mümtaz Tuzcu'nun *Yaşamsanat*'ı önerken kullandığı ilmekler (iletici öğeleri, yargı birimlerini) kök tümceler olarak isimlendirmek yanlış olmaz sanırım. Yazılardaki her tümce, aslında düzyazı biçimiyle kurulmuş bir şiir parçası; okurun zihninde yarattığı zenginlikle de koskoca bir şiir gövdesi. Dolayısıyla yazıların her biri, birkaç şirden oluşuyor bence. Özdeyiş niteliğine sahip yalın tümceler, az veya çok sayıda tümce içeren tüm parçaların sağlamlığını, vuruculuğunu ve eksiltilemezliğini belirlemenin dayanağı olarak gösterebiliriz.

Tuzcu'nun, kitaplaştırmadan önce "günlük" diye adlandırdığı *Yaşamsanat* yazılarında; yaşama, yaşama, yaşayamamaya, sanata - özdele şiire- sanat ve yaşam bağına ilişkin yüz on beş değinme yer alıyor, yanlış saymadıysam. Bazı özellikleriyle şiir sayabileceğimiz bu notlarda, tek tümceden (s. 70) çok tümceli metinlere kadar (s. 74) çok esnek, çok kapsamlı bir düzyazıyla da karşı karşıyayız tabii aynı zamanda.

"Zengin bir yara koleksiyonudur her şairin yaşamı!" (s. 8) derken, gövdesini topluluğa siper ederek zedelenişini de sezdiriyor. "Kişi sanatta ancak kendisine eziyet ederek içten olabilir." derken, yaşamın, tam tersine, zorlamasız, boyunduruksuz olursa serpilip yüceceğini de düşündürüyor. Bütün sanatların ilk ve asıl konusunun insan olduğunu, her şeyi anlamaya çabalayan insanoğlunun, kendisini anlamakta çok zorlanan bir varlık olduğunu da hissettiriyor Tuzcu. Yaratıcılığı tıkayan sıradanlıklara, saçmalıklara işaret ediyor sürekli... ve bazı çöküşlerin itici güce çevrilmesini, bir olanak, hatta bir kaçınılmazlık olarak sunuyor. (Kitabın önsözü de dikkatle okunmalı!) Son örneğim, ikinci sayfaya yerleştirilmiş şu veciz önerme: "İçinde bir parça kırılıp kopmuş zaman daha iyi çalışmaya başlayan tek makinedir insan".

Kitap için iki ana savımı tekrarlayarak bir kez daha kesinleyeceğim sonuçta: Mehmet Mümtaz Tuzcu'nun *Yaşamsanat* toplamı, hemen hemen tümüyle kök tümcelerden örülü. Yeşermeye, dallanmaya, çoğalmaya, büyümeye, her yönde büyütülmeye elverişli tümceler... KÜRESEL İNSAN'ın gereksindiği (ama kabul etmekten ve dillendirmekten kaçındığı özelliklerini faş eden, keskin bir ışığın altına çeken) tümceler... İtiraf edemedikleri...

Ve tümceler her biri -biçimini dışarıda tutarsak- sağlam bir şiir!

Tuzcu, KÜRESEL İNSAN'a, hem acımasız bir gözle dışından, hem de kendini bütünüyle ondan koparmaksızın ta içinden bakıyor. Hem ağır yargılıyor insanı, hem de durmadan bağışlıyor. Sanat adamı ve küresel insan adına cesur davranıyor, yaşamı itiraf ediyor. Bu, çok sevindirici bir itirafçılık. Şiir adına, sanat adına, yaşam adına... ve kendimiz için.

Hakan CEM

YERYÜZÜ SOKAĞI

DOĞUM

Yüzleri dolunay gecesi
anaların gözlerinde
hasrete düşen oğullar vardır...

Rüzgârın kanatlarına yüklenen öteki yarım!
Bir şiire uç veriyorum,
yalnızlık: Boydan boya yağmur!

ÇOCUKLUK

Uçurtmanın peşinden gitti
köpüklü sularındaki kağıttan gemiler...

Karşılıksız sevgi!

GENÇLİK

Deniz kabuğu
içinde köpük köpük
sevgi

e
ğ
i
r
i
y o
r
u
m.

Sözüm ona bir denizkızıymış
yanağımdan öp beni diyen hayat arkadaşım!

OLGUNLUK

Su birikmek ister!
Bunu gördüm çakılın derinliğinde,
düşündüm: Bir ilk kural olmalı.

Urbamı yırttım. Attım.
Kim olduğumu öğrenmek'çin!

(*Elbette ki biz
ürkek kuşlar
dalın sevinci
kadim su sesiyiz...*)

YAŞLILIK

Acı ekmişim güne,
hüzün: Dalında zaman.
Kızağında tekneler ah
dinledim, sustum!

İz: Bulunmak ister!

ÖLÜM

Serviler fısıldıyor!

Ne ki ses kendinde saklı,
toprağın d

e
r
i
n - inde.

Serdar ÜNVER

OVA

Atların
çektığı
ovaya
indik...

Ne at
ne ova!

Öylece durduk
-da
doldu
gök!

Abdurrahman ŞENEL

AYAK İZİ TAMİRCİSİ

bal mumundan bir gemiyle geçtim yanardağın üzerinden
“gel beni bul” dercesine izler bıraktım
tek gözlü iri bir korsanın tenine
yarasaları öpünce dudağımda kaldı irin
sandılar ki karanlıklarını çaldım
oysa dudağımda kaldı irin

yılanın beline saplanan dirgenin tarihiydi acım
mağara duvarında
koynumdaki resmin yasını tuttum
ben mesul değildim
atına cevşen yapan nalcıdan
akrepleri öldürürken çıkardığım çıt sesine bastım çünkü
[yalınayak

ay vardı kocaman gökte dut kurusu
parçalanmış bir camın bantla yapıştırılmış haliydi
ay vardı kocaman gökte dut kurusu
geçtim ben
bal mumundan bir gemiyle yanardağın üzerinden
ateş tabuttu tufandı yüzüm saklandı
oda içinde odaya

istesem pabuçlarımla boşaltabilirdim
gemime sızan suları
yılanı öldürebilirdim bağışladım canını
parçalanmış bir kavanozun bantla yapıştırılmış haliydi
[çünkü

yakınımdaydı sığda yüzen cinim
uzun süren gecenin sonunda soyunduk
ikimiz de güzel bir masalın sonuyduk
ne zümrüdüanka ne huma kuşu
gelip konacaktı tenimize

Mitat ÇELİK

MEDDAH

başakları severek geliyorum
çayıruları severek geliyorum
yağmur şenlendiriyor yamaçları
temmuzda sarı ağıt
bu çay akmaz

toplaniyoruz arkadaşlarla
- bu kara
kürtajda yitirdi bacağını
- bu çiçek
oysa sürgülüdür gündüzleri
geceleri korkuyor oynamaya

başakları diyorum bazen çayıruları
yıldır dolaşıyorum (kuruluyor salacaklar)
gazap çılgıdır sesim

çürümüş tohumları serpiyorum
unuttuğum nedir ah... çağırduğım
aldınız beni

...

farisi münecimler
açıyor peçemi...

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

BİR AMİRAL İÇİN AĞIT

Ah ki! mahşerden
Bu küçük ada bağışlandı
Akordeon çalar kıyıda âmâ bir dilenci
Âşıktır amiralin küçük kızına
Bu ada iki imkansız birleştirdi
Ne körlüğü ister ne aşkı

Bir divanenin gördüğü büyük işaret
İnkâr edilmiş Roma takviminde
Bir ceset gibi yürüyor agorada
Henüz üçüncü kürtajını yaptırmış
Amiralin ortanca kızı

Bekledik barbarları korkarak bir tufan bekler gibi
Kuru ağaçların gölgesi bir nefeslik durak
Ah! neden ilahiler söylemez
Mızıka çalmaktan yorgun çocuklar
Ne görür rüyasında
Gündüz kalem kıran ağır ceza reisi
Bu kadar intihara katlanamayıp
Hatırlıyor amiral
Gözlerini bağlamadan kurşuna dizdiği askerleri
Ve şakağına dayıyor revolverini

Makyajı tazelenir genç kızların
Öldükten sonra da
Yürüyor darağacına
Amiralin üvey kızı

ŞİİR VE İKLİM (XXI)

Şeref BİLSEL

*“kûfi bir yazıda kayıp ilahi nara
hakikatin arabıyla uyuyan
gönüllü kul mağrur evet
altın tevriyelere dürüli musallat rüya
dilde bir teyakkuz gibi görünüp
bula bula kibri bulan ihtira”* K. Celâl Gözütok

“Hakikatin arabı”...meşrulaştırdığımız taraflarımıza mı denk düşüyor? Ve böylece sahiden yazdığımızı, yaşadığımızı -dahası- okuduğumuzu mu hissediyoruz! Neyiz ki, bizim ne olduğumuzu söylemesini beklediğimiz “öteki”lere, siz nesiniz, deme cüretinde bulunuyoruz. Attilâ İlhan, “Şiir bir oyundur” derken elbette haklıydı; çünkü çocuklar kadar hakiki bir sevinç olmadığını tadanlar, çocuklar için “oyun”un en ciddi uğraş olduğunu bilirler. Çocuklar “oyun” için bileklerini kesmeyi göze alır; zihnine nakşolunmuş bir “pokemon”un bir fiiline uyarak atlar sekizinci kattan. Evet, şiir bir oyun’dur ve oyun ciddi bir şeydir. Şiirin bir oyun olduğuna karşı çıkanlar, temelde bir çelişkiyle kol kola olduklarını bilmezler. Bilmezler çünkü, karşı çıkmak; kendini öne sürmekle vurgusunu anlaşılır kılıyor. Şiddetle kendini öne sürenler arasında, “ben” diyenlerin ilk safında çocuklar var. Eski Türklerde şaire verilen kimi isimler var (Kam, Baksı, Şaman vs.) bunlardan biri de “Oyun”dur. Oyun, bir tören, gösteri nezaretinde kendini var kılar. Bu törenler içinde en çok öne çıkan “av”dır. Şair ve “av/cılık” arasında da mı hiçbir bağ yok? Günümüzde şair imgesi sadece “görünmek” bağlamında “tören”lerden faydalanıyor. Bol fotoğraflar nezaretinde dergi ve gazetelere bir söyleşi düşürmek yahut nehir söyleşilerin “ben ben” diye çağıldayan akıntısı içinde “bir ben vardır Tanzimattan bu yana/ çok şiirle kaldum ben yana yana” teraneleri eşliğinde hal beyanında bulunanlar da bu törenin içinden ses veriyor. Bunlar adeta -şiire seslenirken- “anan seni benim için doğurmuş/ hamurunu benim için yoğurmuş” diyecek kadar sahnelere inmenin hafif tülünü sallayıp duruyorlar. Sonra da hakiki olana, realiteye bakalım diyorlar. Bakalım o zaman; satirik bir halk şiirinden bize sirayet eden yukarıdaki bencil teranelerin orijinaline eğilelim:

“Tanrı senin hamurunu necasetle yoğurmuş/ Anan seni ..çarken yanlışlıkla doğurmuş”...

Vitrindeki bir gelinliğe bakan şair, Çukurova’da pamuğa giderken traktörün üzerinden düşüp ölme ihtimalini de düşünür elbet. Burada devreye, her biri çılgınlığın bir tarafından tutmuş halde ambulans görevlileri, kâhyalar, yorgun kelimeler girebilir. Görünen, gösterilenin arka planında olup bitenleri “görmek”! Bütün mesele bu mu? Hayır, mesele burada başlıyor: Aşamalar arasında ortaya çıkan, düşen, farklı sosyal sınıflara ait insanların dilini hissedebilmek. Şairler baktıkları şeyin bir parçası olmayı, baktıkları şey olmaya tercih edenler arasında oturur. Ve görürler, gösterileni değil; göstermek istediklerini. Bütün bu görüntüler arasında seçtikleriyle tanışıp orada nefes alıp vermek isterler. Belli bir sosyolojik olaya tesadüf eden tarihleri ihya etmek ve bu tarihlere toplumsal hafızada yer açmak için törenler yapılırlar. Bu törenlerin, sonuçlarla hizaya giren toplumlara kattığı yegâne şey “biraradalık düşüncesi”ni pekiştirmek olmalı. Buralarda herkes

“sonuç”lar üzerinden hareket eder. “Ne oldu?”, “Neden?” soruları kimsenin notları arasında yer tutmaz. “Yarın Bir Eylül Barış Günü”, “barış” temalı bir şiirle sizi de aramızda görmek isteriz!” Birçoğunuz gibi ben de bu tür etkinliklere zaman zaman gidiyorum. 1 Eylül 2006 tarihinde Nâzım Hikmet Kültür Merkezi tarafından tertiplenen, yaklaşık otuz şairin çağrılı olduğu etkinliğe gitmeden bir gün önce okuyacağım şiirle aramdaki “tematik” mesafeyi hafifletmek için bütün yazdıklarımı gözden geçirdim. Benden beklenen “barış barış!” nidaları etrafında şekillenmiş bir şiirle orada olmalı. Bugün devrimci diye geçinenlerin önünde en büyük engel bu “tematik” algı diye düşündüm. Çünkü bu yaklaşımın, ceberut, sabit, kapanmış bir çağrışımı var. Oturup bir yazı yazdım, şiire yaslanan tarafları olsa da “şiir” demediğim ve denmesini istemediğim bir yazı... O gün orada bunu okumadım; şimdi okuyacaksınız: Ben, ne yalan söyleyeyim; çok şeyi görmedim: Ekmeğin buğdaydan yapıldığını mesela, gecenin gündüzden kopartıldığını... Balkonların göğe yalvararak uyandığını, ben, ne yalan söyleyeyim, çok şeyi görmedim... Çoğunluk gördüğü şeyi anlayamıyor; anladıklarıyla görüyor. Ben, ne yalan söyleyeyim; anlıyordum görmediklerimle: İnsandan insan yapılıyordu çünkü. Dünyaya düşer düşmez avuç içinde hamaklanan, daha yıllanmadan çocuk, ağızda karpuz çekirdekleriyle ve sonra doldurmak için başka bir kovana ve sonra ağızını dolduran mermi çekirdekleriyle... Ben ne yalan söyleyeyim, ne savaşa katıldım ne yattım üç beş ay hiçbir şey yapmadan; ne de “hüznü demirbaş defterinden silecek” kadar oryantalist olmadım; ama benimle savaşmak için katılanlar oldu bana. Ben ne yalan söyleyeyim, beni kovalayan ne ise, siz de inandırız ona. Nüfus memuru, garp kurnazı, dalkavuk... Şemdinli horozu: hatırladım: Muzaffer Arabul idi adı; fazla harf göz çıkartmaz “Şeref “değil “Şerafeddin” olsun demiş... İşte her şey ondan sonra... Şükürler olsun iki kez hac görmüş amcam beni tetikte tuttu; her gördüğü yerde, şerefsiz şeref n’aber, diyerek. Yıllar sonra fark ettim ki insan kendine gösterilmeyen yerlerinde saklıdır. 1979’da Ruslar Afganistan’a girdi; henüz ajansla ajan kelimeleri iç içe değildi. 2006’da bir Amerikan mahkemesinde hâkim: Sanık ayağa kalk, dedi: Hâkim dahil bütün hazırun ayaktaydı. Şimdi görmediğim halde bilinsin istiyorum: Gün, Ortadoğu’daki çocukların gözlerine yalvararak, gün, kederli dişlerin siyahı düşünen yamaçlarından sızarak aklanmak için, gömleği kurşun delikleriyle yüklü bir çocuğun göğsüne dolsun... işte o çocuk için söyleyeceğim şu:

Ben ne yalan söyleyeyim; benim boğazımı kesen yıldız, sana işmar olsun!

Ben, ne yalan söyleyeyim, hatıralarıyla geçinemeyenler: Teoriyi Teodora anlayanlar, seminerden yasemin diye çıkanlar; gül dişi, lâle erkek diye; bunca kanın şiddetin aktığı bir yerde susanlar... Refik Durbaş’tan (t)aşırarak söyleyelim: Çaylar şirketten değil; “programlar barış’tan!” Devinimi, değişimi önceleyen bir belirti olarak; Kemal Özer “atımı hiçbir yerde durmamanın güzelliğine bağladım” diyor. Ben ne diyeyim, ağızından alınmış zaten söylemek istediğim. Gündüz görüp “sen de var mıydın?” dediğim. Hayat vardır; ölüme inandığımız için, çocuklar ve kadınlar ve

içlerinden hiç kan akıymış gibi bahsedilmeyen erkekler vardır. Ben, ne yalan söyleyeyim? Benden önceki şairler söyledi zaten...

Bazı “özel” günler ve “tematik” çalışmalar için bir şairin yedeğinde bulunması gereken, kayıt altına alınmış şiirler olmalı! Sözelimi: Aşk, Anne, Gurbet, Çocuk, Ölüm, Ayrılık, Cezaevi, İstanbul, Deprem, Yakın ve Orta “Doğu”... Bunlara “tema”s etmiyorsa bile en azından şiir ismi olarak bu kavramları içinde tutan metinler olmalı! Bütün etkinliklerde bu temaları ele veren şiirinize serbest bir girizgâha dahil olup rahat edebilirsiniz. Okuduğunuz şiir sonrası göğsünüzde patlayacak alkışın failleri de “nasıl yani?” demekten ziyade “ne” diye ünleyecektir ortalığı! Bu çağrı karşılayacak bir tema da şu olabilir şiir adına: “Ben Şiirleri Antolojisi”. Oysa şiirde birinci tekil şah(ı)sın üzerinden söz almak oldukça handikaplı bir yol açar şaire. Bu demek değil ki böyle kurgulanan şiirler sıradanlığı aşamaz; bilakis çok değerli şiirler, çok değerli şairlerin ağzından bu yolla kâğıda inmiştir. Fakat “ben” zamiri ve dolayısıyla bunu yüklenen iyelik eki üzerinden açılan mısraların “hareketsiz” ve “öteki”siz kaldığını söyleyebilirim. “Ben” zahirini ihya eden şiirlerin çoğu “otobiyografik” göndermelerle “dışarı(1)dan” koparak sahte bir hürriyet alanına talip oluyor.

Bir şiir hangi amaçla, araçla; hangi ölçü ve duygu yoğunluğuyla yazılmış olursa olsun insanın dışına çıkamaz. İçerisinde bizi insana -doğrudan- taşıyan göstergeler olmasa da bu durum değişmez. “İnsan düşünen varlıktır” ibaresini sağlamaştıran en önemli argümanlar, sanatın bir tamamlayıcı unsuru olarak, “bitki ve hayvan” isimlerinden şekilleniyor. Yani insan olduğumuzu ve bize benzeyen birini, bize benzeyen diğerlerimizden ayırmamız gerektiğini duyduğumuzu haber veren heyecanların içine -mektup olsun, şiir olsun-bitkileri, hayvanları buluşturmadan yapamıyoruz. Yani güller, erguvanlar, lâleler, orkideler, kediler, ceylanlar, atlar, bülbüller, çamlar, selviler/serviler... yani dikenler, karaçamlar, kuzgunlar, kaplanlar, yılanlar... Bütün bunlar kendi türümüzde birilerini heyecandırmak için var. Hayvanlar ve bitkiler âleminde sanat olmadığını bilmez miyim; ama bunlar olmadan da sanat yapı(a)mazmış gibi geliyor bana. Şiirin gelenekle kurduğu bağ, bu “kaybolmuş somut” değerler üzerinden tartışılmalı bence. Bize kadar sirayet etmiş deyim ve atasözleri içinde geçen, bugün yaşamımızın dışına düşmüş kimi motifleri, sözcükleri nerede yaşayıp, gerçekleştirdiğimiz üzerine de düşünebiliriz. Sözelimi: “Ayrılık”. Küçük büyük, eğri doğru herkesin hayatında yer tutan bir kavram: biz bu kavramdan (sadece özel tarihimizi beyan etmek için değil) anladıklarımızı, bizi anlamayı bekleyenlerin de anladıklarına komşu kılarak anlatabilmeliyiz. “Hani bunun ilk sahibi”, “mal” için söylenmiştir; “gönderen” ile “gönderilen” (mektuplar öyle değil mi?: Gönderen... ve sağ alt köşede: “Alıcı”; yani “gönderilen”) ilk sahibi olmak, hepimizi ilgilendiriyor. İlk sahibi “olamamak” da... Yunus’un söylediği şu: “Oyulanmak”. Önünde ve arkasında “ölüm” var. O halde, ölüm en sahici “oyuncak”tır. Ve şiirin bundan büyük tutunacak dalı olabilir mi? “Var biraz da sen oyulan”... Şiir bir oyundur; oyun da ciddi bir eylemdir.

Her türlü iktidar ve sahibi şiirden korkar; hamasi şiirlerden bahsetmiyorum. Çünkü şiir farklı bir zihinsel yapının, düşünce biçiminin yolunu açar. Sıçramalara, sürprizlere, alışkanlıkları devirmeye meyillidir şiir. Şiir hızlıdır; düzyazının imkânları içinden şiiri tanımlamaya çalışmak, kamyonla uçak kovalamaya benzer. İktidar için her türlü oyuna başvurulur; fakat iktidara karşı oyun oynamak kabul edilir bir şey değildir. Düzyazı (özellikle öykü ve roman) bir hayat tasarımını ortaya koymaya, “yapmaya” çalışırken; şiir daha çok “yıkıyor”. Düzyazının “Baba ve Piç” dediği yerde, şiir “Ba” der yahut “Baba ve Çip”. Düzyazı dışardan konuşur; elini sağa sola uzatarak değişik baharatlarla metni hareketlendirmeye çalışır; romanınızın tartışılıp susmuş okurların dikkatine yükselmesi istiyorsanız biraz “Kürt” biraz “Ermeni” kavramları etrafında dolaşmanız yeter. Bunun örneklerini son günlerde Orhan Pamuk ve Elif Şafak etrafında izledik. Şiir içerden yazılır; şiirin ayakları bahsettiği coğrafyaya, olaya basar. Şiir bir projenin, tasarımın parçası olmaktan uzaktır. Şiir, hatıralarımıza adil davranmamız için bize durmadan şans verir. İktidar adil olamayacağını baştan kabul ettiği için “Adalet” kavramına sürekli vurgu yapar ve bu kavramı yakasından eksik etmez. Şiir edebiyatın temelidir.

Nâzım Hikmet’in Bursa Cezaevi’nde tutsaklık günleri. Koğuş arkadaşlarını okumaya yazmaya yönlendiren Nâzım, aynı zamanda cezaevi yönetimine de yardım etmektedir. Cezaevi denetimine Adalet Bakanlığı’ndan bir müfettiş gelir. Birkaç gün denetim yaptıktan sonra müdüre:

– Nâzım da buradaymış, çağır da görelim nasıl biridir? der.

Nâzım’ı odaya getirirler. Müdür koltuğuna iyice kurulan müfettiş Nâzım’ı tepeden tırnağa süzer ve:

– Demek Nâzım sizsiniz, der. Nâzım’a oturması için yer göstermez.

Kısa bir konuşma sonrası, gidebilirsiniz, der. Nâzım tam kapıdan çıkarken durur ve müfettişe:

– Ömer Hayyam adını duyduunuz mu, diye sorar.

Müfettiş hemen atılır:

– Kim duymaz Hayyam’ı.

Nâzım:

– Hayyam zamanında İran hükümdarı kimdi, diye sorar. Müfettiş şaşırır. Nâzım konuşmasını sürdürür,

– Görüyorsunuz sanatçıyı anımsadınız ama hükümdarı anımsamadınız. Yıllar sonra beni dünya anımsayacak ama dönemin Adalet Bakanı’nı ve sizi kimse anımsamayacak, der çıkar.

Müfettiş yaptığı yanlışları, Nâzım’ı geri çağırır ama Nâzım koğuşunun yolunu tutmuştur.

Sahi, o dönemin Adalet Bakanı kimdi???

‘İZ VE KAÇAK’

Gültekin EMRE

Selami Karabulut’un şiirindeki kıvamın ve dengenin nedenini buldum mu acaba?

“iki ucu kör bir karanlık”tan çıkartıyor şiiri “kendi sonsuzluğuna”, “kararsız gelgitlere” kaptırmadan kendini. İşte bu çekmiş olmalı beni, bu dipdiri “yangın ve kül”.

Sesi “ki anısıdır hâlâ eski bir çağlayanın”, çağlayanın akışıyla onun şiirindeki uysal sesi yan yana getiriyorum dipten dibe. Bağırmanın bir kurgunun sessiz ritmi, çağırmanın bir sese eşlik ediyor dingin imgeler. “bir güz daha eklen”ince alınca “aşk buymuş demek: iki yol arası uçurum”.

“Alın” sözcüğünü sıkça kullanıyor Selami Karabulut, hiç de kötü değil ve sırtmıyor. Üstelik belleği, geçmişi, birikimi, hayatı çağırıyor ki, sözcük birkaç anlamı birden üstlenmiş böylece. “Uçurum” da öyle, sıkça tutunuyor imgelere: “yol yerine uçurumdu gözlerimin ısrarla seçtiği”. Severek kullandığı bu sözcüğe de, onun, yıpranmış anlamlardan öte isyankâr bir ifade kazandırdığını düşünüyorum. Yok olmaktan, ölmekten söz etmiyor, o kadar karamsar değil hayat karşısında, yenik de. Biraz hüznü, biraz ürkek ve hep temkinli. Acemiliğini kollayan bir yanı da var. Uсталık taslamıyor, henüz kalfalığa hazırlanmış bilincinde şiirinin harcını kararken. Selami Karabulut hayata “yorgun bir düş gibi” bakmıyor aslında. İçinde kabarıp duran gölgelere yol açıyor, “göveren”, “hesapsız düşlerin peşinde”. “üvey su”yla beslenen şiirleri öksüz değil, “çalakalem” hiç değil.

Selami Karabulut’un içinde dinmeyen bir “heves” var. İşte bu hevese tutunuyor şiirleriyle hesaplaşırken. Sone tarzında yazdığı şiirlerinde bir bütünlük, tutarlılık ve tazelik var: “*unutulmuş bir şüphenin yetimiyim/ hangi göğe dillendirsem suskunluğumu?*” Onun şiirinde “eğreti” sözcüklere yer yok, yerlerini hepsi de sevmiş ki, kıpırdatmak ve oynatmak olası değil. Onun için, o, “yazdan kalma son fesleğen kokusuyla” yazıyor şiirlerini, “kendine yeni bir ses aramada” bu yüzden. Yadsıdıklarını “yeni baştan” düşünmüş olarak geliyor şiir dünyamıza ve şu can alıcı iki dizeyle, yaptığı işi ne kadar önemseydiğini de dünya aleme ilan ediyor Selami Karabulut: “*zamanı mıydı, anlamı aşınmış imgelerden/ sesimin dalgalığına yeni bir ahenk bulmanın*” Her şeyi göze alarak yüreklice bir itiraf işte; onun için ölçülü, dengeli ve güzel şiirlere kalıcı imza atıyor bu “vardiyası avare” şair.

“Yangın Ve Gül”, “Delilik Belirtileri”, “Güz Ve Gece”, “Zamansız Fotoğraflar”, “Güz Senfonisi” ve “Son Ve Sonsuz” bölümlerinden oluşan *İz Ve Kaçak* (2005) onun ilk şiir kitabı. Kurgu ve düzenlemede hiç de acemi değil, sesini bulmada da. El yordamıyla şiir aramıyor o, şiirin üstüne gidiyor beslendiği kaynakları da alıp yanına. Birikimini ve yaşadıklarını usul usul yediriyor şiirine, geçmişinden ve gününden ürkmekten. Şiirini bağırarak, savlı sözlerle boğarak yormuyor ve hemen eskitmiyor şiirini Selami Karabulut. Tersine güncele yaslamadan güncel kalmayı deniyor kendine inerek toplumu gözete gözete. Yenilik avcılığına da özenmiyor ama yeni şeyler söylemeyi deniyor. Şiirden ürüyor belli ki, bu iyi işte. Şiir, cesurca atılımları her zaman kaldırmayabilir. Atraksiyonlara ve bilmece avcılığına da girmeden koruyor sakinliğini ve kendine güvenini. Şiiri anlıyor onu, o da şiirini.

Hemen bir “iz”lek yakalayamıyorsunuz Selami Karabulut’un şiirinde. Gönlünün aşkla dolu olduğunu görüyorsunuz, bu da yetiyor size: “son sözüm aşk üstüne olsun”. “kaçak” güreşen bir tavır da yok onun şiirinde, kendini bekleyen “tuzak”ların farkında olan bir şair o: “*beni susmaya çağırın, korkaklığımla yüzleşmeye/ sıklıdım, arsız bir gölgeyi kendim bilmekten*” Kendine böylesine hakim olabilen Selami Karabulut’tan şu üç dizeyi de okuyalım son olarak: “*vazgeçtim şimdiden silsinler soyağacımın adımı/ zaten aşk bildiğin de ne, avunmaktan başka?/ değil mi ki her ölüm vakti gelmeden yolcu!*”

Selami Karabulut, *İz Ve Kaçak*, Kül Sanat Yayıncılık, 2005, 80 sayfa.

Arif ERGUVAN

KEMİKLER

Yüzüne yağmur lekeleri bulaşmış bulutsuz bir tapınak akşamında merdiven başında saatini ayarlayan inceltilmiş yelken bezinden sarı gömleğine kargacık burgacık yazılar yazarken kaleminin ucu kırılan bir buz tanesi de orada

erimek için koştururken ya da bir ürperme sonrası kadehin parmaklarda tutunamaması endişeyle ve gürültülerin en hafifiyle en ağır aksağıyla belki bir boş koltuk fotoğrafı yerde dururken bir titreşim halinde camın buğusu çözülmezden [evvel

sonrasız yahut alüminyum renginde gözden düşmüş bir müddet ara ile mi çamaşırların sarkarken kat izi olan yerlerinde birikmiş kurumuş yaprakları çatlamış sıkıntıyla biraz okşanmış bir eylül sabahının ayrıca o eylül rüzgârının ciltte duru bir dalgalanma yaratmasıyla içinde gizli esrar perdesi perdede bir iğneyle tutturulmuş eski bir oyuncak bebek yüzü tapınakta tapınak tanrısından başka kimse yokken aniden duyulan ayak sesleri ayak seslerinden korkan ayak sesleri yere düşen şamdanla birlikte tutuşan çıplak sütunlar merdivene kadar yayılan yangın becerikli basamakları hızla inen [yangın

sahipsiz bir gezegene ayak basmaya az kalmışken birazcık esneyen ve uykusu gelen yangın Yüzüne yağmur lekeleri bulaşmış bulutsuz bir tapınak akşamında yerden bir kaplumbağa boyu yukarıda duran yangın nevrüz sonrası bir dağ eteğine çökelmış neredeyse ağdalı [ayaklarını

sürürken kalın bir diken topuğunu teğet geçmeden önce bulanıkça dokunmuş ve topuğu çizilmiş tenin kıvrımları birbirine büzülmüş biraz boş bir bank kadar güneş de bankın demirden yapılmış tutamaklarından iradesizce geçerek adı bir sigara izmaritini belirgen kılyormuş gibi kendini maki zanneden çam ağaçlarının koyu yeşil neşesi de birikmiş kulübenin ilerisine doğru yolun aşağı tarafında kenarında değil kenarında olması her şeyi değiştirir sanki ve nehir bir aşağılık duygusuyla umutsuzca akarken suyun üzerinde [kabarcıklaşan

birkaç molekülü de aynı umutsuzluk girdabına bırakıyor orada birkaç ağaç şaşı bakıyor siyah kurdeleli bir yılan başını kaldırıp kendine benzeyen nehre yaklaşıp arkadaşlık kurmak istiyor yılan geri çevrilir böyle durumlarda genelde şekilsiz kurbağa kazanır eğer kazanmak burada bir anlam ifade edecekse anlam kendi başına bir şeyin ifadesi değildir merdivenin korkuluklarında [sayıklayan

bir geniş zaman var saralı tepeler var ki çıplaklığını kendi gibi kayalara tutunmakla telafi etmeye çalışıyor çalışma bir tepeye asla yakışmaz aslında tepenin kütüğüne işlenmiş soyluluk hangi durumlarda üzerindeki nişanları kaybeder ceketinin o parlayan yerleri boş ve kötürüm kalırsa bir tepeyi merkez kabul ederek dağın çapını hesaplayabiliriz dağa kurulmuş tapınak kütlesi hiçbir şeyi değiştirmeye maalesef bebek yüzleri gibi sevimli çatılarını dörtgünden bozma [pencerelerini

unutabiliriz yağmur içinde neyi gizliyor akşam bir yağmur için önemsiz bir ayrıntıdır oysa akşam bir dağa her şeyini verir dağ sürekli iletişim halindedir tapınakla merdiven olmadan da tapınağa girilmez nevrüz sonrası gelen kıpraşma bu geleceğe bir yıl daha bahşetmiştir Yüzüne yağmur lekeleri bulaşmış bulutsuz bir tapınak akşamında merdiven başında etrafını kolaçan eden tüysüz bir derviş kendi kendine dövünürken gerektiğinde jilete dönüşen yangın kemikleri görünür kılyor ağaçlar ömürlerinde ilk kez siyaha boyanmış kemikler görüyor

İhsan TEVFİK

AYÇİÇEĞİ

bence her yeni sabah günebakmak’tır çabası anladınız mı / işte onun için günebakan

sonra kızgın öğleler
baygın ikindiler
derken akşam
günedönmeğin çabası
işte onun için
gündöndü / anladınız mı

banka reklamlı bir bankta
ya da bir açkhava sinemasında
aile boyu çitlenecek
taze kavrulmuş
iri ayçekirdeği

oturmuş üzgün / gözlerine dalıyorum
bir fırça alıyorum
sarışın bir yaşmak bağlıyorum ona
siyah üzüm çekirdeği gözler
oldu sana ayçiçeği

ve bağırıyor kızım
iki eli havada
aslında biliyordum
gitmedi o burada
baba bak
annem ayçiçeği

Murat ÜSTÜBAL

UYKUYA UYKUyla YANAŞMAK

tavsiye üzerine gelip kafiyeye karışan
toz devindiren yassı his, teşekkülleştirici harf kabri
bozular uykudizim hantal şifreli kristalden

karşısına dikilip oynak hayırla, ucunda ayaz delik
hamdır, kararır yekun, istif bucağ karışır sanal
sararır uyku uykulukla, dehliz hipnoza banar
komadan komaya doğar yirmidört zaaf
başı çeker kaş, kol yılğın tuluma batar

(yaşadıkça ne olacak iş ağdalı uyku,
yaşadık sıra neye değin kamaşacak sersemlik virtüözü:
göz kamaşmaya kamaşmaya aklı çelmeli, eklenmeli
kış leylağı umarcıkla sağılmalı)

bir uyku kürü karılır süreden tashihe (girişken)
bir kör uyku kararır süetten tasvire (hakkâni)

noksan noktalanmalı emniyeti açık an koyucuya icaz
umum içi evli hırgür uykuya, uykudan ilintiye iniltiyle

göz nuru sıyrılmalı yaşarmadan yaş yaş üstüne

Hilmi HAŞAL

BEKLENMEYEN MEKTUP

Bu nasıl söylenir ki bilmeyen bir nefes alsın
'son nefes' olabilir çünkü her nefes, kalana
acıklı hikâye, güya en eski sonuçtur ya ölüm
sussa da kendini, katlansa da simsiyah klana
her ömür onu tekrarlıyor; sanki ne varsa, yas

her sala vakti de anımsatıyor, kemirdiği an'ı
sıradan bir ciddiyet, yanığı sisi, yenilgi yalan
yere değmesidir ilk damlanın, sağanak öncesi

evet, ölüm bir damlanın cana değmesidir bazen
ama tenin damlayı umursamamasıdır da; aksi
anlamdır düşmesi damlanın, kan'ın bitmesi gibi
öyle bir şey, "bir yaşamak" olayı unutuldu diye
derinleşirken korkusu insanın içinde, aniden ur
ölüm; ölümlülüğünü tekrarlıyor son'dan öteye
ilk nasıl söylenir, bilen bir nefes alsın, yomdur o

damla düşmeden daha, büyümesidir gökyüzünün
düşülenmesidir nefes nefes acı harflerin havada
karada hüznü mektuptur her ömür, yanık haber
acı dindiren beklenmedik mektuptur, ilk sala sözü
anlam, rastlantı zarfında leke, bir'ler içinde son bir

bu nasıl söylenir; bilen nefesine alsın en güzel sözü

doğuş dünyanın ezberlenmiş kıpırdanmasıdır oysa
muştuyla, beşiğinden başını kaldırıp bir bebeğin
camdaki tatlı rüzgârın sabah gölgesine bakmasıdır
ve gülümsemesidir canlı her şeyin belirtisine orda
uyanması, savaşız ışığa, özlem küpü bir bebeğin
belki adının yürümesidir de, dirim esenliği masala
geleceği bilinen ama beklenmeyen mektup öncesi

bu nasıl söylenir; gören düş merceğine çeksın masalı.

Soner DEMİRBAŞ

GÖÇEBE AŞK YERLEŞİK ANI

anısı yerleşik olur göçebe aşkların
eşiğinde yağmur kokusu siner imgesine

serçelerin ilk ötüşüyle harmanlanan şiir
yalın kat kelimenin gölgesinde çekirdeklenir

kederi kendine bağlı kapılar aralanır
eski sözler fısıldanır suskun kalabalıklara

yalnız ağaçlar yaprak açar / yaprak döker
gövdesinden dallarına yürür tüm sözler

göçebe aşkların anısı yerleşik olur

KALK GİDELİM – AMAN GİDELİM

Nuri DEMİRCİ

Kadim dostum Halük Cengiz 9 yıl önce kalktı Bursa'dan
İstanbul'a göçtü. O sırada çıkardığımız *Düşlem* dergisini, Nahit'i ve
beni yüzüstü bıraktı; Bursa'yı ve bu arada en önemlisi edebiyatı
terk etti, gitti. O zamandan beri yılda bir-iki kez yüz yüze, arada
bir telefonla görüşür olduk. Sonra teknoloji cini, asrımızın deccali
internet illetine tutulduk. Hemen her gün üç-beş satır, bazen üç-beş

sayfa yazılır olduk. Bu yolla iç dünyamızla dış dünya arasındaki derin uçurumda tutunulacak küçük dallar uzattık birbirimize.

Bu yazışmaların temel konusu elbette edebiyat. O, orada, yazmasa, daha doğrusu yayımlanmasa da dikkatle izlediği edebiyatın tozunu üflüyor; ben burada karaladıklarımı önce ona okutuyorum. Böyle iyiyiz: Omuzlarımızın üstünü birbirimize açtık, eğilip yazdıklarımızı birlikte okuyoruz.

Ağustos içinde Halûk Cengiz'den gelen bir yazıyı daha okur okumaz bu iletinin sadece bende kalmasının doğru olmayacağını düşündüm. Çünkü hem güncel edebiyatımız hem de edebiyatımızın geçmişine adına önemli tespitler yapıyordu. Bu yüzden, izniyle ve izinizle, o yazıyı size de ulaştırmak istiyorum.

Bundan sonrası Halûk Cengiz'e aittir:

Can Yayınları, Cahit Sıtkı'nın hikâyelerini "*Gün Eksilmesin Pencere*den" adıyla kitaplaştırmış. Çok da iyi yapmış. Kitap üzerine Sadık Aslankara'nın "*Cumhuriyet Kitap*'ta çıkan yazısını kesip saklamıştım, sonradan okuyayım diye. Ama, günlerdir bulamıyordum. Dün gece buldum. Rastlantı ya, son *Radikal Kitap*'ı da okumamıştım. Bugün ikisi de yanımdaydı. Az önce şöyle bir bakayım, dedim. *Radikal Kitap*'ta Semih Gümüş'ün Cahit Sıtkı'nın kitabı, hikâyeleriyle ilgili yazısını okuyunca, yazmadan edemedim.

Cahit Sıtkı'nın hikâyeleri konusundaki ilk çalışma Selahattin Önerli'nin. 1976 yılında Ankara-Akran matbaasında basılan bir kitapta yayımlanmış bu çalışması. Çok kişi gibi, kitapta, 22 hikâye olduğunu yazıyor Semih Gümüş. Yanılıyor; çünkü, "İçindekiler" sayfasında adı geçmeyen 2 hikâye daha var içinde: Biri, "Randevu", öbürü de "Taş Bebek". Yani, toplam 24 hikâyeden oluşuyor Önerli'nin kitabı.

Sanırım, ikinci çalışma, bu kadar kapsamlı olmasa da benimkidir. "Tasavvurları Tahakkuk Ettirmek Niye?" başlığıyla *Yeni Biçim*'de Mayıs 1995'te yayımlanmıştı. Cahit Sıtkı'nın üç yeni hikâyesini bulmuş, 3-4 tane de adını öğrenip kendisini bulamadığım hikâyesinden söz etmiştim o yazıda.

Cahit Sıtkı'nın ilk hikâyesinin yayımlandığı tarihin 1937 olduğunu düşünürsek, Önerli 39, ben 58 yıl geriden gelip Türk edebiyatı adına bir şeyler yaptığımız avuntusuna kapılmışız. Şimdi, aradan geçen 69 yılın ardından, yayımlanan kitapla, Can'ın vefalı ve nitelikli yayıncılık anlayışı, Cahit Sıtkı'nın hikâyeciliği yere yabana konamıyor. Cahit Sıtkı, aynı dönemde yaşadığı Sait Faik'ten bile etkilenmemiş, özgün bir hikâyeciymiş, müthişmiş, kitap mutlaka okunmalıymış, o duyarlı dünya hissedilmeliymiş falan filan... Selahattin Önerli'nin ince bir dille, benimse daha keskin biçimde Cahit Sıtkı'nın hikâyeciliğinin, şairliği yanında sözünün edilmemesinin doğal olduğunu söylediğimizi hatırlıyorum. İnançım hâlâ bu yönde.

Peki, Sadık Aslankara ile Semih Gümüş'ün görüşleri neye dayanıyor? İki de edebiyat, hele hikâye konusunda benden çok daha deneyimli, çok daha yetkin adamlar. Yine de aramızda bu kadar büyük görüş-beğeni farkı olmasını yadırgıyorum doğrusu. Öyleyse neden?.. Hayır, kestirebiliyorum ama, bu kadar mı kör olunur, okur, bu kadar mı aptal yerine konur, beğenisiz, bilgisiz

bellendir. Öyle bir övgü düzmek ki, Cahit Sıtkı'ya rağmen, Cahit Sıtkı'nın şairliğini neredeyse ikinci plana atarcasına tehlikeli laflarla yapıyor.

Yahu, en azından bir düşünmek gerek: Bu adamcağız 1956'da öldü. 1933'teki *Ömrümde Sükût*'u saymazsak, *Otuз Beş Yaş*'ı 1946, *Düşten Güzel*'i 1952'de yayımlandı. Gereksiz mi buldu, yoksa çok mu zengindi ki, 1933'ten 1946'ya kadar kitap çıkarmadı? Neden, 1937-1946 arasında onca hikâye yazdı da tek hikâye kitabı bastırmadı? Kendisini hikâyeci saymadı da ondan; çünkü, sırf para kazanmak için, yaşamını sürdürmek için yazdı onları, ama onurluca, kendini de şair olarak gördüğünden, bunları kitaplaştırmadı, denemez mi? Üstelik, Yaşar Nabi'ye yazdığı bir mektup var. 9 Nisan 1947 tarihli mektupta, belli ki, Yaşar Nabi, Cahit Sıtkı'dan hikâyelerini istemiş, kitaplaştırmak için, o da "Ankara'ya gittiğimde Cumhuriyet koleksiyonlarından çıkartırım" diyor. 1945'te hikâye yazmayı, en azından yayımlamayı bırakmış olan Cahit Sıtkı, bu tarihten ölümüne kadar geçen 10-11 yılda da yapmamış koleksiyonlardan çıkarma işini. Peki, neden?.. Hazır yayımlayacak Yaşar Nabi gibi biri de varken..

Ben o yazıyı yazarken İstanbul'a gelmişim. Özel olarak değil, eş dost, akraba ziyareti için. Bir bayramdı. Herkes bayram namazına giderken, ben, sabahın altısında onun kaldığı Mis sokaktaki Taş Pansiyon dediği yeri arayıp bulamamış; sonra, o zamanlar içki içtiği, hikâyesini de yazdığı Mavromatis Efendi'nin meyhanesinin bulunduğu Afrika Han'a gitmiş, Küçükparmakkapı sokakla Büyükparmakkapı sokak arasında, her iki sokağa da kapısı olan hanın taşlık zeminine zincirli kapıyı kanırtarak girmiş, o rutubetli serinliği solumuş, köşedeki tahta tezgâhlara dayanıp mezarı başında gibi ağlamıştım. Bunu, Cahit Sıtkı'yı şair saydığım için, adam saydığım için yapmıştım.

Merak ediyorum, Cahit Sıtkı bugün yaşıyor olsaydı da hikâyeleri kitaplaşsaydı, eleştirmenlerimiz neler yazarlardı acaba? Bir de hikâye kitabına konan ada bak: "*Gün Eksilmesin Pencere*den". Ne kadar yakışsınız; o bile şiirinden emanet!.. Çünkü, onlara göre Cahit Sıtkı'nın tamamı bu kadar işte: Bir "Abbas", bir "Gün Eksilmesin Pencere"den"... bir bayram sabahında Afrika Han'a gidip hüznü güvercinler, sümüklü kediler gibi ağlamamışlar ki.

Kitabı, elbette alacağım. Kimse için değil, Cahit Sıtkı için. Hemen de okuyacağım. Kendi yazdıklarına bir daha göz atacağım. Önerli'nin, sonra Varlık'tan çıkan Muzaffer Uyguner'in hazırladığı *Cahit Sıtkı Tarancı* kitabını da elime alıp karşılaştıracam. İçindeki öykülerin kaçını bulmuş, kaçını hazır konularak kotarılmış, bakacağım.

Garip merakları, takıntılıları olan biriyim ben, üstelik yaşlandım da... bu yüzden, yazmadan edemedim.

*

Gidelim de, nereye?

Yayın Yönetmeni : Ramis DARA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Melih ELAL
Yönetim Yeri : Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi
H Blok, D: 3 16140 Nilüfer - BURSA
Yayın Danışmanları : İhsan ÜREN, Hilmi HAŞAL,
Serdar ÜNVER, Nuri DEMİRCİ.
Dağıtım : Pentimento Art Shop (0212 2933959)

Yazışma Adresi : Ramis DARA P.K. 68 16361 Ulucami - BURSA
Katkı Payı : 15 YTL
Posta Çeki : Hilmi HAŞAL adına 584893 numaralı hesap
Baskı : Özsan Matbaacılık, İzmir Cad., No: 221 - BURSA
Elektronik Posta : akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü : Yaygın süreli yayın.
ISSN : 1305 - 7685

Şiir

ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.com) Ocak 2000'de Bursa'da kurulmuştur. Ticari amaç gütmeyeceği için yazarlarına telif ödemez.